

Кульчій І.М.

кандидат юридичних наук, асистент
кафедри земельного та аграрного права
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

**Деякі аспекти адаптації аграрного законодавства у сфері
виробництва та обігу органічної сільськогосподарської продукції до
вимог законодавства ЄС**

Угодою про асоціацію між Україною та ЄС від 27 червня 2014 р. гл.
17 передбачається, що сторони співпрацюють із метою сприяння розвитку

сільського господарства та сільських територій та підтримують поступове зближення та гармонізацію з відповідним правом та регуляторними стандартами ЄС, зокрема з тими, що визначені у Додатку XXXVIII до цієї Угоди, яким передбачено регламенти, директиви, рішення, рекомендації та повідомлення ЄС, які є частиною юридичних стандартів та розглядаються Україною при поступовому наближенні законодавства щодо: 1) якості продукції; 2) органічного виробництва; 3) застосування генетично модифікованих організмів; 4) стандартів торгівлі рослинами, насінням рослин, продуктами, отриманими з рослин, фруктами та овочами; 5) стандартів торгівлі живими тваринами та продуктами тваринництва [1].

Адаптація вітчизняного аграрного законодавства у сфері органічного виробництва передбачає застосування наступних документів: Регламенту Ради (ЄС) № 834/2007 від 28 червня 2007 р. про органічне виробництво та маркування органічної продукції; Регламенту Комісії (ЄС) № 889/2008 від 5 вересня 2008 р., що визначає детальні правила імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 834/2007 від 28 червня 2007 р. про органічне виробництво та маркування органічної продукції стосовно органічного виробництва, маркування і контролю; Регламенту Комісії (ЄС) № 1235/2008 від 8 грудня 2008 року, що визначає детальні правила імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 834/2007 від 28 червня 2007 р. умови імпорту органічних продуктів з третіх країн.

В Україні правові та економічні основи виробництва та обігу органічної сільськогосподарської продукції та сировини визначаються Законом України від 3 вересня 2013 р. «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини». Останній спрямований на забезпечення належного функціонування ринку органічної продукції та сировини, а також на гарантування впевненості споживачів у продуктах та сировині, маркованих як органічні.

Проте на сьогодні названий Закон залишається неповною мірою

імplementованим, оскільки, більшість підзаконних актів знаходяться на стадії розробки, або в процесі затвердження (неприйнятими залишаються більшість Детальних правил виробництва та обігу органічної продукції та сировини). Крім того, органічне законодавство України залишається неадаптованим до вимог ЄС, зокрема щодо системи сертифікації виробників органічної продукції. Відповідно до Закону вона виглядає наступним чином: Кабінет Міністрів України спрямовує та координує діяльність міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування чи реалізують державну політику у сфері виробництва та обігу органічної продукції (сировини); Міністерство аграрної політики та продовольства України формує державну політику у сфері виробництва та обігу органічної продукції (сировини), розробляє детальні правила виробництва та обігу відповідної органічної продукції (сировини) та подає їх на затвердження Кабінету Міністрів України; Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів здійснює державний нагляд (контроль) за діяльністю суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво, перевезення, зберігання, реалізацію органічної продукції (сировини) та займається веденням реєстру виробників органічної продукції (сировини); Міністерство економічного розвитку і торгівлі України призначає органи з оцінки відповідності, що провадять діяльність з оцінки відповідності виробництва органічної продукції (сировини), організовує підготовку та атестацію аудиторів з сертифікації, організовує нагляд за проведенням робіт з оцінки відповідності призначеними органами з оцінки відповідності; Орган з оцінки відповідності виробництва органічної продукції (сировини) (сертифікаційний орган) здійснює оцінювання (атестований аудитор з сертифікації та/або спеціаліст органу з оцінки відповідності), підтвердження відповідності виробництва, оцінку відповідності виробництва органічної продукції (сировини), видає, або

відмовляє у видачі чи анулює сертифікат.

Очевидно, що така система є завуальованою та не сприяє розвитку органічного виробництва в нашій державі. Тому доцільним є спрощення системи сертифікації, приведення її у відповідність до європейської державно-приватної моделі, за якої державні органи в країнах ЄС уповноважені здійснювати акредитацію приватних сертифікаційних установ та нагляд за їх діяльністю. У свою чергу, ці установи контролюють виробників, харчову промисловість, імпортерів та сертифікують їхню продукцію відповідно до стандартів, які повинні відповідати вимогам законодавства ЄС.

Крім того, невирішеними залишаються питання розроблення вітчизняних стандартів та систем сертифікації органічної продукції, а також удосконалення системи контролю за виробництвом та обігом органічної продукції на всіх етапах та її маркування, визначення відповідальності за порушення органічного законодавства та запровадження заходів державної підтримки виробникам органічної сільськогосподарської продукції.

Таким чином, така ситуація вимагає адаптації національного аграрного законодавства до європейських вимог з метою розвитку органічного виробництва сільськогосподарської продукції як на внутрішньому, так і на міжнародному рівнях.

Перелік використаних джерел:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Міжнародний документ від 27 червня 2014 р. Дата оновлення: 30.11.2015. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (дата звернення: 05.09.2017).

**Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЕДЕННЯ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА»

29-30 вересня 2017 року

Харків - 2017

Правові засади ведення органічного землеробства: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (29-30 вересня 2017 року) / за ред. Шульги М.В. – Харків: «Доміно», 2017. – 246 с.

За зміст та якість матеріалів відповідальність несуть автори публікацій.